

25 Χρόνια ΙΤΧΗΔ- Ομιλία Ιακώβου Βασάλου την 25-11-2010

Αγαπητοί προσκεκλημένοι μας, Αγαπητοί συνεργάτες

Καλώς ορίσατε στη γιορτή του ΙΤΧΗΔ για τα 25 του χρόνια.

Από τον περασμένο Μάρτιο που συμπληρώθηκαν τα 25 χρόνια από την ίδρυση του Ερευνητικού Ινστιτούτου Τεχνικής Χημικών Διεργασιών περίμενα την ημέρα να βρεθώ μπροστά στους συναδέλφους καθηγητές που υπηρετούσαν στο τμήμα Χημικών Μηχανικών το 1982, Χρήστο Γεωργάκη, Τάσσο Καραμπέλα, Κώστα Κυπαρισσίδη, Σταύρο Νυχά, Γιώργο Σακελλαρόπουλο, να γιορτάσουμε μαζί την επιτυχία του Ινστιτούτου. Επιτυχία που οφείλεται σε μία συλλογική προσπάθεια μοναδική στη Θεσσαλονίκη και ισάξια με αυτήν που υλοποιήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης με πρωταγωνιστή τον καθ. κ. Λευτέρη Οικονόμου για την ίδρυση του Ερευνητικού Κέντρου Κρήτης το 1983, και στην Πάτρα, με πρωταγωνιστή τον καθ. κ. Γιώργο Παπαθεοδώρου για την ίδρυση του Ερευνητικού Ινστιτούτου Χημικής Μηχανικής και Υψηλών Θερμοκρασιών το 1984. Με την άμεση συνεργασία μας με το Ηράκλειο και Πάτρα τη τριετία 1982-1985 και την μετέπειτα ένταξη των τριών οργανισμών στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας το 1987, δημιουργήθηκε κρίσιμη μάζα στον τομέα της έρευνας στην Περιφέρεια που μεταμόρφωσε το τοπίο της έρευνας στην Ελλάδα. Στην επιτυχία αυτή συνέβαλλαν οραματιστές πολιτικοί της χώρας μας στο χώρο της έρευνας, όπως ο Γιώργος Λιάνης, Υπουργός Έρευνας και Τεχνολογίας, από το 1981 έως το 1985, ο Αναστάσιος Πεπονής, Υπουργός Ανάπτυξης το 1987 και ο Βαγγέλης Βενιζέλος, Υπουργός Ανάπτυξης το 1999-2000. Οι τρεις αυτοί πολιτικοί εμπιστεύτηκαν εμάς και σήμερα μπορούμε να τους διαβεβαιώσουμε ότι τιμήσαμε την εμπιστοσύνη τους.

Ήταν όμως η εμπιστοσύνη των πολιτικών αυτών ο αποκλειστικός παράγοντας για την επιτυχία μας; Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αμέσως μετά την μεταπολίτευση ξεκίνησε το μεγαλεπήβολο σχέδιο να ιδρύσει στη Βοιωτία το Ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας παραχωρώντας χιλιάδες στρέμματα γής και ανακάλεσε αξιόλογους επιστήμονες από την Αμερική. Το εγχείρημα απέτυχε εν τη γενέσει του. Τι έκανε λοιπόν τα εγχειρήματα της Κρήτης, της Πάτρας και της Θεσσαλονίκης τόσο επιτυχημένα; Θα ήταν αφελές να πιστέψει κανείς ότι το πάθος στην ηγεσία ήταν αποκλειστικός και μοναδικός παράγοντας.

Κατά την άποψη μου ήταν μία σειρά από ενέργειες και πάνω από όλα η ικανότητα της ηγεσίας των τριών οργανισμών να πείσουν διαχρονικά (1982-2005) φωτισμένους κρατικούς λειτουργούς ότι η δημιουργία των οργανισμών αυτών θα συνέβαλε στην προώθηση της έρευνας και Τεχνολογίας στη χώρα μας και κατά συνέπεια στην οικονομική ανάπτυξη. Σε αυτή την κατηγορία ανοικτόμυαλων ταγών ανήκουν οι Πρύτανες του ΑΠΘ Δημήτρης Φατούρος και Αντώνης Τρακατέλλης, οι Γενικοί Γραμματείς ΓΓΕΤ την περίοδο 1985 έως 2000: Δημήτρης Ραπακούλιας, Κυριάκος Παπαηλιού, Λευτέρης Οικονόμου, Γιώργος Παπαθεοδώρου, Περικλής Θεοχάρης, Γιώργος Πενέλης, Νίκος Χριστοδουλάκης, Μανώλης Φραγκούλης, Θανάσης Τσαυτάρης, Δημήτρης Δενιόζος, Γιάννης Τσουκαλάς, οι Γενικοί Γραμματείς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας κκ. Βαλασόπουλος και Λιακόπουλος, ο Πρόεδρος του ΣΒΒΕ την περίοδο 1990 -1994 Νίκος Ευθυμιάδης και ο Δήμαρχος Θέρμης Γιώργος Κουγιάμης.

Επίσης κορυφαίες σημασίας ήταν η στήριξη που έλαβε η προσπάθεια μας από κοινοτικούς αξιωματούχους τόσο στη Διεύθυνση έρευνας όσο και στην Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης. Κορυφαίοι αξιωματούχοι όπως ο Gaudechi, ο Hugh Logue, ο J. Gabolde, ο Ηλίας Γκανούτας, ο Γιώργος Σπύρου, ο Κωστής Μουσουρούλης, ο Γιώργος Κολυβάς. Όλοι αυτοί αγκάλιασαν το εγχείρημα μας και το στήριξαν παρά την προσπάθεια πολλών Ελλήνων να το σταματήσουν. Ευτυχώς δεν τα κατάφεραν.

Ο καθένας από αυτούς στήριξε την προσπάθεια μας σε κρίσιμες στιγμές και μου είναι δύσκολο αυτή τη στιγμή να εξηγήσω με ποιό τρόπο. Μπορώ όμως να σας διαβεβαιώσω πως οι άνθρωποι αυτοί έκαναν την διαφορά σε κρίσιμες στιγμές στην πορεία του Ινστιτούτου.

Η υλοποίηση όμως ενός στρατηγικού οράματος χρειάζεται πάθος στη βάση. Θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό που η προσπάθειά μας στηρίχθηκε μέχρι αυτοθυσίας από τους στενούς συνεργάτες μου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και στο Ινστιτούτο:

Τασούλα Χατζηδήμου, Βασίλη Καμπανά, Αγγελική Λεμονίδου, Όλγα Αβραμίδου, Νίκο Γεωργίου, Αντρία Δημόνη, Αχίλλα Θωμαίς, Φιλίω Μανώλη, Γιώργο Μπακιρτζή, Αγγελο Λάππα, Σπύρο Βουτετάκη, Δημήτρη Ιατρίδη, Στέλιο Βουσβουκή, Μαρία Αποστολίδου, Μαρία Αγγέλου, Παναγιώτη Παχατουρίδη, Χριστίνα Τζουρέλη, και Ροζίνα Μεταλλινού.

Μεγάλη ήταν επίσης η συμβολή της ομάδας του καθηγητή της Αρχιτεκτονικής του ΑΠΘ, καθηγητή κ. Τάσου Κωτσιόπουλου και των συνεργατών του καθώς και του Σάββα Τσιλένη στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του ΙΤΧΗΔ/Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλονίκης.

Επίσης είμαι προσωπικά ευγνώμων στον τ. Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Σιούφα, διότι ως Υπουργός Ανάπτυξης, με προσωπική του παρέμβαση τον Ιανουάριο του 2006 βοήθησε να προχωρήσει ομαλά η εργολαβία για τις κτιριακές εγκαταστάσεις των νέων Ινστιτούτων του ΕΚΕΤΑ.

Αναγνωρίζω τη μεγάλη συμβολή πρώτον των Ελληνικών Πετρελαίων και τη συνεχή στήριξη τους από το 1986 μέχρι σήμερα, και δεύτερον της Amoco/BP, για την ανυπολογίστου αξίας τεχνογνωσία που με την άδεια της μεταφέρθηκε στο Ινστιτούτο και αφορά θέματα του κτιριολογικού προγράμματος του Ινστιτούτου και Τεχνολογίας Πετρελαίων. Η στρατηγική συμφωνία που είχα την τιμή να υπογράψω στις 24 Ιουλίου του 2000 και εφαρμόζεται μέχρι σήμερα, έδωσε την ευκαιρία στο Ινστιτούτο να στηρίζει τεχνολογικά τα διύλιστήρια της BP ανά τον κόσμο μέχρι σήμερα.

Τέλος η συμβολή στελεχών της ΓΓΕΤ και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στην εφαρμογή της ερευνητικής στρατηγικής του Ινστιτούτου από τα 1985 μέχρι σήμερα ήταν καθοριστικής σημασίας.

Κυρίες και κύριοι,

Ελπίζω να σας έπεισα ότι η υλοποίηση τέτοιων πολύπλοκων έργων είναι ένα σύνθετο εγχείρημα. Χρειάζεται η συστράτευση πολλών ανθρώπων. Όσοι λοιπόν υποκρίνονται ή προσπαθούν να προσποιηθούν ότι έγινε παρθενογένεση του Ινστιτούτου και η ανάδειξη του σε διεθνές κέντρο αριστείας έγινε τυχαία, ξεχνούν ότι μόνο με ανιδιοτελή συλλογική προσπάθεια όλων των ερευνητών του Ινστιτούτου καθιερώθηκε το Ινστιτούτο ως ισότιμος εταίρος με μεγάλους οργανισμούς σε Εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας αλλά και τεχνολογικών υπηρεσιών σε συνεργασία με μεγάλες επιχειρήσεις όπως τα Ελληνικά Πετρέλαια, η BP, η Honda, η Saudi Aramco κα.

Ελπίζω οι νεώτεροι να κατανοήσουν ότι η επιτυχής μελλοντική πορεία του Ινστιτούτου ξεκινά από την εστίαση της έρευνας σε ανάγκες της ελληνικής αλλά και παγκόσμιας αγοράς. Η επιτυχία αυτού του στόχου είναι εφικτή μόνον με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στη χάραξη της στρατηγικής αλλά και με τη συμμετοχή και όλου του προσωπικού στη χάραξη και υλοποίηση της στρατηγικής του Ινστιτούτου. Στρατηγική που σχεδιάζεται ερήμην της αγοράς θα οδηγήσει το Ινστιτούτο σε αδιέξοδο.

Εύχομαι στον Διευθυντή του Ινστιτούτου καλή επιτυχία και σε όλο το προσωπικό μία αισιόδοξη και παραγωγική πορεία για το μέλλον.